College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 298
2200 AG Noordwijk

Noordwijk, 6 juli 2025

Onderwerp: Toekomstplannen en verzoek om subsidie voor realisering nieuw ontvangstgebouw

Geacht College,

Op 12 september 2021 heeft onze stichting een subsidieverzoek ingediend voor de realisering van een ontvangstgebouw. Wij zijn inmiddels grote stappen verder. Gezien de positieve ontwikkelingen van de afgelopen jaren en de nog te beantwoorden vragen vanuit uw zijde, ontvangt u hierbij een nieuw verzoek met alle benodigde informatie.

In deze brief behandelen wij de volgende zaken:
- Ontwikkeling van het museum
- Ontvangstgebouw Bosweg naar Museum Engelandvaarders
- Aantal bezoekers en andere cijfers
- Financiële situatie stichting en eigen bijdrage
- Plannen voor de Toekomst FASE 1: Bouwkundige voorzieningen c.a.
- Plannen voor de Toekomst FASE 2: Ontvangstgebouw
- Plannen voor de Toekomst FASE 3: Nationaal Museum Atlantikwall
- Gevraagde subsidie gemeente Noordwijk

Ontwikkeling van het museum
In mei 2001 is onze Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk opgericht. Doelstelling van de stichting is de verdedigingswerken te behouden, restaureren en openstellen voor publiek. Via veel overleg met diverse overheden en maatschappelijke organisaties zijn alle benodigde vergunningen daarvoor altijd in goed overleg met alle betrokkenen verkregen. Met de grote en langdurige steun van vele honderden vrijwilligers, donateurs en sponsors hebben wij vanaf 2001 stap voor stap onze doelen bereikt:

- Ons eerste project betrof de leegstaande munitiebunker aan de Bosweg: onze vrijwilligers herstelden de bouwkundige gebreken, knapten buiten- en binnenzijde op, maakten het ‘museum-waardig’, realiseerden toiletten, investeerden in brandveiligheid, etc. In juli 2004 vond de opening van deze expositiebunker plaats.

- Met het uitgraven en herstellen van het bunkercomplex in de noordduinen werd gestart in augustus 2004. Door de noeste arbeid van de vrijwilligers konden wij de zuidelijke gang met aanliggende bunkers en de centrale commandobunker in 2007 openstellen voor het publiek. De inrichting van deze vuurleidingspost S414 wordt daarna stapje voor stapje uitgevoerd.
- In 2012 is begonnen met het uitgraven van het noordelijke deel van het gangenstelsel. Op enkele plekken zijn de in het verleden indrukte gangen hersteld, diverse bunkerruimtes gerestaureerd, elektriciteit, voorzieningen in het kader van de brandveiligheid, en een spoorrails zijn aangelegd, een multi-functionele ruimte ingericht, etc. In oktober 2024 is het grootste gedeelte van deze gang met de daaraan gelegen geschutsbunker, manschappenverblijf, munitiebunker en laadhal, officieel geopend door gedeputeerde Stolk en wethouder Ter Hark.
- Bij het laatste gedeelte van de noordgang moeten nog diverse bouwkundige werkzaamheden worden verricht zodat ook de twee hier aanwezige bunkers (in 2027) opengesteld kunnen worden voor het publiek (zie daarvoor verder onder het kopje 'FASE 1 Bouwkundige voorzieningen c.a.').

In deze (nabije) eindsituatie zijn dan circa 500 meter gang met 12 aanliggende bunkers te bezoeken: een vuurleidingspost (commandobunker), geschutsbunkers, manschappenbunkers en een munitiebunker. Het complex bestaat daarbij uit drie delen:

- Zuidgang in ruwe / natuurlijke staat, vanwege de vleermuizen alleen open in de periode mei t/m augustus.
- Vuurleidingspost / commandobunker welke vrijwel volledig in de oorspronkelijke staat met inrichting is teruggebracht; gehele jaar open.
- Noordgang met aanliggende bunkers welke deels ingericht zal worden als museum met expositieruimtes; ook permanent toegankelijk.

Ontvangstgebouw Bosweg naar Museum Engelandvaarders

Zoals hierboven al aangegeven zijn wij in 2004 gestart met een uitgebreide (vaste) expositie in de voormalige munitiebunker aan de Bosweg. Dit gebouw was in de tijd van de Koude Oorlog ingericht voor de (nood)opslag van kunstwerken. Onze stichting, heeft dit aan de binnen- en buitenzijde verwaarloosde pand, feitelijk toen ook niet meer dan een opslagplaats, met de inzet van onze vrijwilligers helemaal opgeknapt en aangepast voor bezoek aan ons museum: entreeruimte met kassa, toiletten, brandpreventieve aanpassingen voor bezoek, etc.
In deze bunker verzamelden de bezoekers zich vanaf 2007 ook om van daaruit onder leiding van een gids naar het gangenstelsel in de noordduinen te lopen.

In de zomer van 2012 werd ons bestuur benaderd door Eddy Jonker (Engelandvaarder) en Jos Teunissen (Erfgoed Leidschendam) om gezamenlijk te komen tot de realisering van een Museum Engelandvaarders. Wij vonden dit initiatief een geweldige aanvulling op ons museum, en ook de gemeente Noordwijk was zeer enthousiast. Twee van onze bestuursleden (Salman en Heus) traden daarom toe tot het oprichtingsbestuur van de Stichting Museum Engelandvaarders.
Dit museum werd op 4 september 2015 door koning Willem-Alexander geopend.

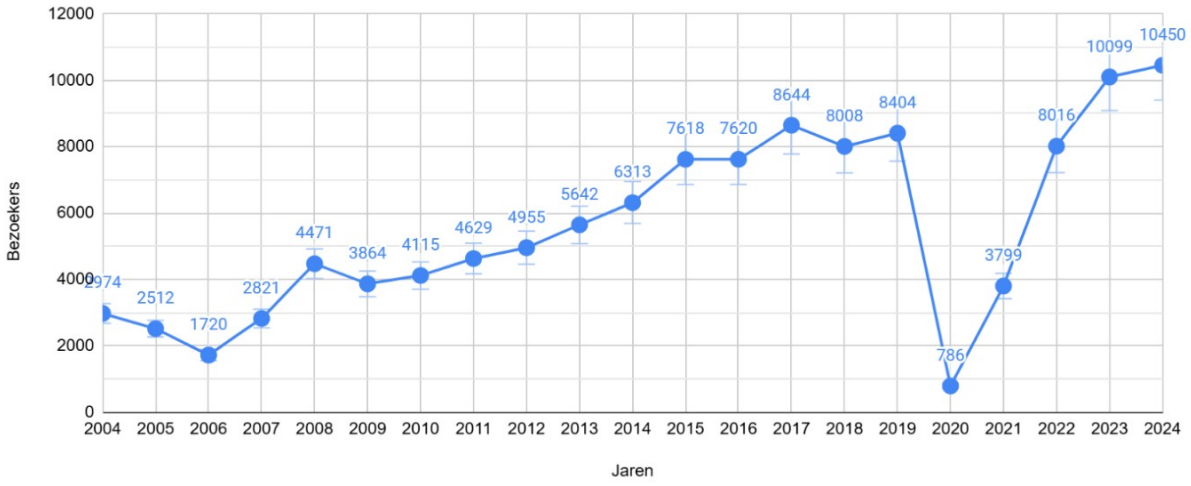
Om de vestiging van dit nieuwe museum in Noordwijk mogelijk te maken stelde ons bestuur begin 2014 de door ons van de gemeente in bruikleen verkregen munitiebunker aan de Bosweg ter beschikking aan MEV (via onderbruikleen). De gemeente Noordwijk was ons voor dit alles zeer erkentelijk.

Onze bestaande expositie werd daarbij overgebracht naar de commandobunker in de duinen. Daarmee verloor ons museum echter wel de ontvangstruimte voor (groepen) bezoekers met kassa, toiletten en overige voorzieningen. Het was onze bedoeling om deze voorzieningen in het bunkercomplex in de duinen t.z.t. weer te realiseren. Vanwege het gebleken succes wat betreft bezoekersaantallen en diverse nieuwe ontwikkelingen is die noodzaak nu urgent.

MEV had in 2014 al het beschikbare geld nodig voor de inrichting en kon slechts een beperkt bedrag betalen voor de door ons aangebrachte voorzieningen. Via een 'herenakkoord' is daarom toen afgesproken dat zij onze stichting in een later stadium alsnog een flinke donatie zou doen voor de uitvoering van onze plannen. Helaas is dat nog steeds niet gebeurd.

Aantal bezoekers en andere cijfers
Het aantal bezoekers is vanaf de opening vrijwel ieder jaar gestegen, waarbij wij ook jongeren en buitenlandse gasten mogen ontvangen:

- Vanaf de start in 2004 is in juli 2023 de 100.000 ste bezoeker verwelkomd.
- In 2019 (het jaar voor corona) hadden wij 8.400 bezoekers, in 2023 waren er ruim 10.000, in 2024 bijna 10.500.
- Voor 2025 lopen we op dit moment 2.000 bezoekers voor op vorig jaar zodat we waarschijnlijk de 12.000 gaan halen.
- Het bezoek van jongeren t/m 18 jaar (circa 25%) en vanuit scholen (circa 10%) maakt totaal ongeveer 35 % uit van het totaal aantal bezoekers. Verder zijn er veel buitenlandse gasten uit vooral Duitsland.
- De bezoekers geven ons museum een hoge waardering van gemiddeld een 9,2 (gemeten via de museum monitor Zuid-Holland).

Er is een grote betrokkenheid vanuit onze dorpen en de Noordwijkse gemeenschap met ons museum. Mede omdat heel veel Noordwijkers in hun jeugd allerlei avonturen in het complex (en Golfbad) hebben beleefd. Maar ook omdat Noordwijkers sowieso heel veel belangstelling hebben voor ons cultuurhistorische erfgoed en onze lokale geschiedenis. Ons museum leeft! Hieronder nog enige relevante cijfers:

- Aantal actieve vrijwilligers vanaf het allereerste begin altijd minimaal 50.
- Aantal donateurs van onze stichting: bijna 100.
- Aantal sponsors (in natura en/of financieel): meer dan 100 bedrijven, waardoor wij naar schatting in de afgelopen 20 jaar veel geld hebben kunnen besparen.

- Tot nu toe zijn er meer dan 100.000 vrijwilligersuren ingezet voor het uitgraven, herstellen, inrichten, onderhoud, ontvangen en rondleiden van bezoekers, en bestuurswerkzaamheden. Op basis van de criteria van de Museumvereniging betekent dit feitelijk een waarde van zo'n 3 miljoen euro. Niemand van het bestuur of de vrijwilligers ontvangt een vergoeding.

Financiële situatie stichting en eigen bijdrage
Onze stichting staat vanaf de oprichting voor een gedegen en verantwoord financieel beleid. Dat is voor ons een randvoorwaarde bij alle besluiten. Er is vanaf de start in 2004 vrijwel altijd sprake van een positief exploitatieresultaat. Met de opbrengsten van bezoekers, donateurs en sponsoring worden de kosten ruim gedekt, waarbij het overschot indien mogelijk wordt geïnvesteerd in restauratie, uitbreiding, kleine aankopen en als 'eigen bijdrage' bij de aangevraagde subsidies bij de gemeente en de provincie.
Exploitatiesubsidies zijn nooit aangevraagd en dit willen wij ook in de toekomst liever niet. Wel vragen wij geregeld eenmalige investeringssubsidies aan, waarbij wij een 'eigen bijdrage' inleggen, in geld en in vrijwilligersuren.

Bijgevoegd treft u de vastgestelde jaarrekeningen aan van 2022 en 2023; onder voorbehoud ook de concept-jaarrekening van 2024 *(Bijlage 1)*.
Hierin staan ook de al ontvangen gemeentelijke en provinciale investeringssubsidies voor (veelal) nog uit te voeren projecten en de uitgegeven kosten voor de in dat jaar uitgevoerde projecten. Daaruit volgt een hoog 'positief saldo' omdat enkele grote projecten dit jaar en volgend jaar nog moeten worden uitgevoerd.
Indien de jaarrekeningen daarvan worden 'geschoond' ontstaat het volgende totaaloverzicht van exploitatie-baten -/- exploitatie-lasten = exploitatie-resultaat voor de afgelopen 3 jaren:

- 2022: € 55 K -/- € 48 K = € 7.000,-
- 2023: € 66 K -/- € 61 K = € 5.000,-
- 2024: € 71 K -/- € 61 K = € 10.000,-

Deze beperkte 'overschotten' zijn nodig om af en toe een aankoop voor het museum te doen, of voor het kunnen betalen van de 'eigen bijdrage' bij subsidie-aanvragen. Zo ook voor de bouwkundige voorzieningen welke hieronder worden beschreven. Hier zit nauwelijks ruimte voor een grote 'eigen bijdrage' ten behoeve van het Ontvangstgebouw.

In het 'Bestemmingsfonds – entreegebouw' is € 20K aanwezig; dit betreft een verplichting in het kader van een al ontvangen subsidie. In de 'bestemmingsreserve -entreegebouw' zit € 10K.
Daarnaast kunnen wij wellicht nog een beperkt bedrag via derden binnenkrijgen. Als 'eigen bijdrage' inclusief sponsoring kunnen wij daarmee maximaal totaal € 25.000,-- beschikbaar stellen voor het Ontvangstgebouw.

Plannen voor de Toekomst FASE 1: Bouwkundige voorzieningen c.a.
Om de laatste 50 meter van de noordelijke gang ook open te kunnen stellen voor het publiek moeten er in het kader van de veiligheid nog enkele grote bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. Daarnaast is de wens te komen tot enkele optimaliseringen en een upgrading van de entree vanaf het fietspad.
Hiervoor is een Projectvoorstel d.d. 12 november 2023 *(Bijlage 2)* opgesteld waarin onder andere de volgende onderdelen uitgebreid worden beschreven:

- Overdekken loopgraaf bij geschutsbunker 1 en de realisatie van een nooduitgang (noodzakelijk in kader van de (brand)veiligheid);
- In gebruik nemen geschutsbunker 1 en de optimalisering van de geschutsopening;
- In kader van vochtregulatie een luchtbuis plaatsen bij geschutsbunker 2;

- Herstel van lekkage bij het dak van de munitiebunker;
- Opwaardering van de entree bij het fietspad met een muur, hekwerk en nieuwe informatieborden.

Voor de bovenstaande grote investeringen zijn de subsidies vrijwel allemaal verkregen (zie ook onder het kopje “Financiële situatie stichting”). Voor enkele kleine onderdelen zullen gezien de beperkte bedragen nog subsidie-aanvragen worden ingediend bij het Erfgoedfonds.
Deze werkzaamheden zullen in 2025 en vooral in 2026 plaatsvinden.

Plannen voor de Toekomst FASE 2: Ontvangstgebouw
Kern van deze brief betreft het verzoek om subsidie ten behoeve van het te realiseren nieuwe Ontvangstgebouw. De realisering hiervan is in onze ogen geen luxe maar een absolute noodzaak.

➔ <u>Ontvangstgebouw: absolute noodzaak</u>
Wij ervaren thans diverse problemen wat betreft de ontvangst van onze bezoekers. Deze kunnen door de realisering van een nieuw ontvangstgebouw, direct bij de ingang van het bunkerstelsel, effectief en efficiënt worden opgelost, in combinatie met andere behoeften.

Situering kassa
In de huidige situatie bevindt de kassa zich in de commandobunker/museumbunker. Dit houdt in dat publiek eerst een behoorlijk stuk naar binnen moet lopen voordat zij bij de kassa aankomen. Omdat de toegangen tot het gangenstelsel zich echter direct na de ingang bevinden, ver voor de kassa, leidt dit tot ongewenste situaties. Binnenkomende bezoekers die zonder toezicht en betaling links of recht de gang in (proberen te) gaan. Tevens leidt het ingaan of verlaten van de gang door groepen tot onoverzichtelijke situaties met mensen die net binnen komen. Voor vrijwilligers geeft dit grote druk om alles in goede banen te leiden. Door de kassa te verplaatsen naar een nieuw ontvangstgebouw direct bij de ingang van het bunkercomplex, ontstaat een logischere toegang (en uitgang) die beter te controleren is.

Ruimte voor verzamelen bezoekers, voor de vrijwilligers en beperkte horeca
De huidige ruimte bij de kassa is te krap om een groep te laten verzamelen, in afwachting van de rondleiding / gids. Tijdens de Corona-periode werd dit helemaal duidelijk. De vrijwilligers die zaterdags klussen hebben de afgelopen jaren al van veel (koude) locaties in het stelsel gebruik gemaakt om te pauzeren. Doordat het museum steeds verder gevuld raakt is hier steeds minder ruimte voor. Verder ontbreekt een ruimte voor o.a. de conservator.
In het ontvangstgebouw wil de stichting daarom een ruimte realiseren welke multifunctioneel kan worden gebruikt voor vrijwilligers en bezoekers. Het nuttigen van koffie/thee wordt voor beide groepen dan ook mogelijk.

Overige noodzakelijke en nuttige voorzieningen
Nu het museum steeds groter wordt, en daarmee ook de bezoeken qua tijdsduur langer worden, wordt ook de behoefte aan toiletten steeds groter. Deze zijn thans niet aanwezig. Dit is niet meer uit te leggen. In de plannen voor het ontvangstgebouw zijn toiletten opgenomen.
Het museum beschikt op dit moment niet over een shop. Ook dit is in het kader van een betere exploitatie voorzien in het nieuwe gebouw.

Brandveiligheid
Tijdens de overleggen met de brandveiligheidsadviseur, mede in het kader van de opening van de noordelijke gang, is aangegeven dat het goed zou zijn om het publiek bij binnenkomst direct te instrueren in geval van noodsituaties. Daarvoor is in de huidige ontvangstruimte geen gelegenheid. Ook hiervoor is een nieuw ontvangstgebouw noodzakelijk.
Tevens zijn in dit nieuw beoogde gebouw de bezoekersaantallen beter te monitoren zodat bij incidenten bekend is hoeveel publiek op dat moment in het gangenstelsel aanwezig is.

Conclusie
De uitbreiding van het complex met de noordgang en het fors toegenomen aantal bezoekers leert ons dat de ontvangst en opvang (zonder de kunstgrepen die wij thans toe moeten passen) eigenlijk niet meer op een goede en verantwoorde wijze kan plaatsvinden. Ook al breiden we niet verder uit, of komen we niet tot een Nationaal Museum Atlantikwall, dan nog is het essentieel dat er een nieuw Ontvangstgebouw komt, met opvang van de bezoekers, toiletten, een meer verantwoorde routing etc. Dit Ontvangstgebouw is voor ons de topprioriteit!

➔ <u>Bouwplan voor nieuw ontvangstgebouw</u>
Het museum heeft een jarenlange ervaring met de ontvangst van onze bezoekers. Hun wensen, in combinatie met de vereisten vanuit de nieuwe ontwikkelingen, zijn verwerkt in de opzet voor een nieuw ontvangstgebouw. In een compacte oppervlakte van circa 110 m² hebben alle beoogde functies een plek gekregen. Met de toevoeging van deze nieuwe entree ontstaat er een nieuwe impuls voor het museum. Het is een goede ontvangst voor zowel individuele bezoekers, kleine groepjes toeristen of grotere groepen vanuit het onderwijs.
Dit beoogde gebouw wordt gerealiseerd in de ‘oksel’ van de huidige ingang / entreegang en de noordelijke gang. Het nieuwe gebouw wordt op verzoek van de natuurorganisaties met wie wij overleg hebben gevoerd, volledig onder het aanwezige duinzand gesitueerd.
Van Egmond architecten uit Noordwijk heeft gekozen voor een robuust en duurzaam gebouw met een hoge mate van functionaliteit als bezoekerscentrum *(Bijlage 3)*. Het geheel is uitgevoerd in beton en hout. Deze materiaalkeuze refereert aan de Atlantikwall. Het ontwerp en de materialen sluiten daarmee goed aan op de bestaande bunkers. De nieuwe entree maakt het museum gereed voor de toekomst.
De gemeente heeft (met toevoeging van enkele voorwaarden) inmiddels ingestemd met ons principe- verzoek wat betreft de ruimtelijke aspecten. Uit recent overleg met HHRijnland trekken wij de conclusie dat het verkrijgen van een keurvergunning mogelijk zal zijn.
Met Stichting Duinbehoud, de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk, en de Vleermuiswerkgroep ZH is overleg gevoerd en na diverse aanpassingen zijn zij akkoord. De ontheffing natuur voor ‘soorten’ is verkregen en onherroepelijk; over de ontheffing natuur voor ‘gebieden’ is nog verder overleg gaande, welke dit jaar waarschijnlijk zal leiden tot een vergunning.

De gemeente Noordwijk is eigenaar van het perceel in de noordduinen waarbinnen de bunkers zich bevinden. In 2014 is hiervoor een bruikleenovereenkomst voor onbepaalde tijd afgesloten. Het beoogde ontvangstgebouw wordt gerealiseerd binnen het gebied waarop de bruikleenovereenkomst van toepassing is. Uiteraard zullen wij nog nader overleg voeren met de gemeente over de mogelijke juridische consequenties.

➔ Kosten ontvangstgebouw

Van Reisen Bouwmanagement & Advies uit Noordwijk heeft voor ons een opzet gemaakt wat betreft de totale kosten inclusief inrichting, rekening houdend met kostenstijgingen en uitgaande van start van de bouwwerkzaamheden in 2026 *(Bijlage 4)*.

Kosten, incl. inrichting:	€ 525.000,--
Reeds verleende subsidies voor bouwaanvraag en pad:	€ 25.000,--
Restant kosten :	€ 500.000,--
Eigen bijdrage / sponsoring:	€ 25.000,--
Uren vrijwilligers voor ontwerp + aanvraag + financiën, offertes en assistentie werkzaamheden	+ 400 uur
Resteert voor aan te vragen subsidies:	€ 475.000,--

Alle aspecten omtrent het Ontvangstgebouw zijn samengevat in een korte presentatie welke is gegeven tijdens de Erfgoedtafel Atlantikwall Zuid-Holland op 5 juni jl. *(Bijlage 5)*.

Plannen voor de Toekomst FASE 3: Nationaal Museum Atlantikwall

De plannen om ons museum in Noordwijk te transformeren tot een Nationaal Museum Atlantikwall zijn inmiddels uitgewerkt in een al vastgesteld Masterplan. Op dit moment wordt gesproken met onze adviseurs over de uitvoering en een inrichtingsplan.

➔ Masterplan

Door de recente opening van de noordgang zijn grote ruimtes beschikbaar gekomen welke wij in samenhang en met een duidelijke visie willen inrichten. Het betreft een gang van 250 meter lengte, met 2 geschutsbunkers, 2 manschappenbunkers, een munitiebunker (identiek aan de bunker aan de Bosweg) en een grote laadhal.
Een eerste brainstormsessie met een groot aantal deelnemers van binnen en buiten ons museum heeft ons geïnspireerd om een verkenning te laten uitvoeren naar de haalbaarheid van een doorontwikkeling tot Nationaal Museum Atlantikwall. De provincie Zuid-Holland heeft het hiervoor door DestinatieX (Patrick Polie) opgestelde Masterplan via een subsidie mogelijk gemaakt.

In het Masterplan zijn belangrijke kaders geschetst en is o.a. gekeken naar de toegevoegde waarde van het museum en hoe deze aanvullend kan zijn ten opzichte van andere locaties in Nederland en Zuid-Holland.
Geconcludeerd wordt dat sprake is van een unieke kustbatterij, deskundige en enthousiaste vrijwilligers die professioneel werken, een locatie welke strategisch is gelegen, de beschikbaarheid van veel ruimtes welke ingericht kunnen worden, etc. De Erfgoedtafel Atlantikwall ZH (inclusief de collega-musea) en de provincie ondersteunen de voorstellen en aanbevelingen uit het Masterplan. Daarmee ligt voor ons de weg open richting een Nationaal Museum Atlantikwall. Deze weg willen wij stap voor stap nemen, samen met onze vrijwilligers en de collega-musea.

Wij verwijzen u graag naar het Masterplan *(Bijlage 6)* en naar de op 5 juni 2025 gegeven presentatie aan de Erfgoedtafel Atlantikwall ZH, waarin een korte samenvatting wordt gegeven *(Bijlage 7)*.

➔ Uitvoering Masterplan: inrichtingsplan en kosten

De eerste stap die nu moet worden gezet is de opstelling van een inrichtingsplan, bestaande uit:

- Een vertaalslag naar (keuze van) thema's en hoofdlijnen inrichting;
- Vlekkenplan;
- 3D schetsontwerp inclusief uitwerking interactieve elementen;
- Opstellen werkomschrijving en kosteninschatting;
- Bidboek.

Voor dit 'Inrichtingsplan' is al € 40.000,- aan subsidiegelden toegewezen. Wij verwachten een en ander voor ongeveer dit bedrag, maximaal € 50.000,-, te kunnen laten uitvoeren. Het eventueel resterende bedrag kan waarschijnlijk uit eigen middelen komen.

De tweede stap betreft de daadwerkelijke uitvoering van het Inrichtingsplan. De hoogte van het realisatiebudget is afhankelijk van de ambities, gewenste kwaliteit, keuze van objecten en interactieve middelen, etc. Feitelijk willen ontwerpers altijd vooraf een indicatie van het realisatiebudget. Dat is dus vooral een keuze: hoeveel geld is beschikbaar. Iedere invulling is hier mogelijk: van 2 ton (minimale inrichting) tot 1 miljoen (meest optimale inrichting).
Een eerste verkenning extern, wat een redelijk bedrag zou zijn, is € 500.000,- à € 600.000,-.

Wij zullen hiervoor een beroep moeten doen op de gemeente en de provincie wat betreft de benodigde subsidies. Alles hoeft echter niet in één keer te worden uitgevoerd. Desgewenst is ook een 'organisch' groeimodel mogelijk, zoals we vanaf de start in 2001 hebben gedaan. Dit is ook goed haalbaar omdat sprake is van 5 verschillende bunkers en een laadhal, waarbinnen de grootste (munitie)bunker ook nog eens 4 compartimenten heeft.
Alles kan dus desgewenst in kleine stappen worden uitgevoerd.

Gevraagde subsidie gemeente Noordwijk

De gemeente Noordwijk heeft ons museum vanaf het eerste initiatief altijd een warm hart toegedragen en ons ondersteund met subsidies vanuit het Erfgoedfonds. Daar zijn wij de gemeente uiteraard erkentelijk voor.
Datzelfde geldt zeker ook richting de provincie Zuid-Holland. Wij hebben vanaf 2013 tot heden al ruim € 725.000,-- subsidie mogen ontvangen waarmee wij heel veel projecten hebben kunnen uitvoeren.
Zonder al deze subsidies zouden we nooit zo ver zijn gekomen als nu.

Het is duidelijk dat het Ontvangstgebouw en de uitvoering van het Masterplan om te komen tot een Nationaal Museum Atlantikwall onmogelijk zijn zonder subsidies vanuit de gemeente en de provincie. Gezien onze beperkte middelen en de noodzaak om voor de verwerving van andere subsidies ook voor eigen inbreng te kunnen blijven zorgen, kan onze 'eigen bijdrage' voor een van de twee hierboven omschreven grote projecten helaas slechts beperkt zijn: maximaal € 25.000,--.

➔ Ontvangstgebouw is essentieel, Nationaal Museum een keuze

De onlogische routing, de veiligheid en het ontbreken van essentiële voorzieningen zoals toiletten hebben ons tot de conclusie gebracht dat we eigenlijk niet verder kunnen zonder een nieuw Ontvangstgebouw. Ook zonder onze ambities (zijnde het Nationaal Museum Atlantikwall) is de realisering van een Ontvangstgebouw cruciaal. Zonder realisering hiervan kunnen we ook al helemaal niet verder met de uitvoering van het Masterplan.

De provincie ZH en de Erfgoedtafel Atlantikwall ZH zijn al jaren enthousiast over de ontwikkeling van ons museum. Zij stimuleren ons zeer, helpen ons met raad en daad, en verstrekken forse subsidies. Binnen de provincie is grote steun om te komen tot een Nationaal Museum Atlantikwall, en de leden van de Erfgoedtafel (inclusief de overige bunkermusea) zijn het eens met onze plannen hieromtrent. Zij delen onze visie dat (eerst) een spoedige realisering van het Ontvangstgebouw cruciaal is.

➔ <u>Provincie wil onder voorwaarden € 200.000,-- bijdragen</u>

De totale kosten van het Ontvangstgebouw bedragen € 525.000,--. Wij hebben, na eerst afgetast te hebben wat wellicht mogelijk zou zijn, dit voorjaar bij de provincie een aanvraag ingediend voor een bijdrage van € 2 ton hiervoor.

De Beoordelingscommissie Erfgoedtafel Atlantikwall van de provincie is blijkens haar advies van 13 juni jl. *(Bijlage 8)* bereid om in 2026 € 100.000,-- voor de casco-bouw beschikbaar te stellen en geeft schriftelijk aan dat zij (voor 2027) ook positief is over de tweede € 100.000,-- voor de inrichting hiervan. Zij willen echter graag meer helderheid (en zekerheid) over o.a de cofinanciering door de gemeente; bij voorkeur te verkrijgen voor 27 augustus. En indien mogelijk een definitief besluit hierover in november 2025.

Wij willen deze voor ons (en de gemeente Noordwijk) mooie kans op 2 ton subsidie niet verspelen. Uiteraard is het niet mogelijk om op korte termijn een definitief besluit hierover te nemen. Een positieve intentie vanuit het college om financieel bij te dragen zou al erg helpen.

➔ <u>Verzoek om een gemeentelijke subsidie van € 275.000,--</u>

Na aftrek van onze eigen bijdrage en de (mogelijke) subsidie van de provincie resteert voor de realisering van het Ontvangstgebouw nog een benodigd bedrag van € 275.000,--.

Gezien:

- de noodzaak om te komen tot een nieuw ontvangstgebouw met basisvoorzieningen zoals toiletten en verzamelruimte voor de ontvangst van de door de uitbreiding van het complex veel grotere aantallen bezoekers;
- het creëren van een gezamenlijke ruimte voor de vele onbezoldigde vrijwilligers, welke klimatologisch ook acceptabel is;
- de functie van het museum voor de jeugd en als elk-weer-voorziening, welke bijdraagt aan de versterking van de toeristische infrastructuur van onze badplaats;
- de grote betrokkenheid vanuit de Noordwijkse samenleving wat betreft vrijwilligers, donateurs en sponsors;
- de voorgeschiedenis waarbij wij mede in het belang van de gemeente Noordwijk ruimte hebben geboden en actief meegewerkt hebben aan de vestiging van Museum Engelandvaarders, waardoor wij vrijwillig onze Ontvangstruimte hebben opgegeven;
- de realisering van deze voorzieningen het museum en Noordwijk grotere kansen oplevert om op termijn te komen tot een Nationaal Museum Atlantikwall in Noordwijk, met alle voordelen van dien;
- de grote subsidies welke de provincie Zuid-Holland eerder al heeft verstrekt en nu opnieuw bereid is beschikbaar te stellen;
- het gebouw gerealiseerd wordt op grond welke in eigendom is van de gemeente;

verzoeken wij u om een gemeentelijke subsidie van € 275.000,-- voor de realisering van een nieuw ontvangstgebouw.

In z'n algemeenheid willen wij hiervoor graag verwijzen naar de brief van uw College d.d. 14 september 2020 inzake de 'subsidiebeleidsregel Het verhaal van Noordwijk', pagina 4 ad opmerking 6. Hierin wordt gerefereerd aan de instelling van het Erfgoedfonds. U geeft aan dat u op zich bereid bent een voorstel aan de gemeenteraad te doen indien er voor een ontwikkeling meer budget nodig is dan de vastgestelde € 50.000,-- voor het Erfgoedfonds.
Met uw voorstel wat betreft de uitbreiding van Museum Noordwijk heeft u hieraan eerder al een concrete invulling gegeven. Dat geldt eveneens voor de € 750.000,-- welke indirect beschikbaar is gesteld voor de voormalige reddingsboot 'Kurt Carlsen'.

Hopelijk komen ook onze plannen hiervoor in aanmerking. Graag willen wij gezien het verzoek van de provincie ZH op korte termijn met u in overleg, om samen met de gemeente verder invulling geven aan de uitvoering van onze plannen.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk,

Victor Salman, voorzitter

Bijlagen:

1. Jaarrekeningen 2022, 2023 en 2024
2. Projectvoorstel d.d. 12 november 2023
3. Ontvangstgebouw: ontwerp Van Egmond architecten
4. Ontvangstgebouw: raming kosten Van Reisen Bouwmanagement & Advies
5. Ontvangstgebouw: presentatie d.d. 5 juni 2025 tbv Erfgoedtafel ZH
6. Masterplan Nationaal Museum Atlantikwall (zie de link in de mail)
7. Presentatie Masterplan d.d. 5 juni 2025 tbv Erfgoedtafel ZH
8. Advies van de Beoordelingscommissie Erfgoedtafel ZH mbt Ontvangstgebouw